NN 90/2020 (7.8.2020.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-3582/2019 od 15. srpnja 2020.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1755

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Prvom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Branko Brkić, predsjednik Vijeća, te suci Andrej Abramović, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko i Goran Selanec, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenula Gordana Colnar iz Zagreba, na sjednici održanoj 15. srpnja 2020. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Vrhovni sud Republike Hrvatske dužan je donijeti odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem Rev-143/2020 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od tri (3) mjeseca, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositeljici ustavne tužbe Gordani Colnar iz Zagreba, X Podbrežje 16, određuje se primjerena naknada zbog povrede ustavnog prava na razumnu duljinu postupka zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 19.800,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. ove izreke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositeljice Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Barbara Colnar iz Zagreba (u daljnjem tekstu: podnositeljica) podnijela je 21. kolovoza 2019., na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) ustavnu tužbu u kojoj ističe povredu ustavnog prava na donošenje odluke u razumnom roku, zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava, u parničnom postupku Općinskog radnog suda u Zagrebu broj: Pr-1182/15.

1.1. Za potrebe ustavnosudskog postupka, a na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona, pribavljen je spis Općinskog radnog suda u Zagrebu broj: Pr-1182/15.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

2. Podnositeljica (tužiteljica u predmetnom parničnom postupku) podnijela je 16. svibnja 2011. tužbu kojom je tražila da se utvrdi nezakonitom odluka tuženog poslodavca o otkazu ugovora o radu, uz daljnje zahtjeve da se utvrdi da radi odnos podnositeljice kod tuženika nije prestao, te da ju tuženik vrati na rad.

Prvostupanjski sud pozvao je rješenjem od 19. svibnja 2011. tuženika na davanje odgovora na tužbu.

Pred prvostupanjskim sudom prvo ročište za glavnu raspravu održano je 4. srpnja 2011., a na ročištu 9. rujna 2011. na prijedlog punomoćnika podnositeljice strankama je dodijeljen rok od 30 dana radi pokušaja mirnog rješenja spora.

Ročišta zakazana za 25. listopada 2011. i 6. prosinca 2011. odgođena su zbog neiskazane dostave poziva za podnositeljicu, dok je ročište zakazano za 16. studenoga 2011. odgođeno zbog spriječenosti raspravnog suca.

Daljnja ročišta održana su 28. prosinca 2011. te 23. ožujka 2012. – koje je odgođeno na prijedlog podnositeljice kojoj je dodijeljen zatraženi rok od 15 dana radi dodatnog očitovanja na predložene dokazne prijedloge tuženika.

Budući da podnositeljica u ostavljenom roku nije dostavila očitovanje, sud ju je rješenjem od 13. rujna pozvao postupiti po raspravnom rješenju od 23. ožujka 2012. Zatraženo očitovanje podnositeljica nije dostavila.

Pred prvostupanjskim sudom daljnja ročišta održana su 9. siječnja 2013., 12. ožujka 2013., 3. svibnja 2013., 2. prosinca 2013. te 5. ožujka 2014., na kojem je zaključena glavna rasprava.

Prvostupanjska presuda i rješenje (kojima je tužbeni zahtjev podnositeljice djelomično odbijen, a djelomično odbačen) objavljeni su i uručeni strankama 31. ožujka 2014.

U povodu žalbe podnositeljice protiv prvostupanjske presude i rješenja, Županijski sud u Zagrebu ukinuo je rješenjem broj: Gž R-945/14-2 od 14. travnja 2015. osporenu odluku te je predmet vratio sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Prvostupanjski sud zaprimio je navedeno rješenje Županijskog suda 20. travnja 2015. i dostavio ga strankama, koje su ga zaprimile 5. i 7. srpnja 2015.

U ponovljenom postupku pred prvostupanjskim sudom održana su ročišta 10. veljače 2016. i 15. travnja 2016., a ročište zakazano za 8. srpnja 2017. odgođeno je na prijedlog podnositeljice (zbog njezine spriječenosti).

Sljedeće ročište održano je 7. listopada 2016., te je na istom, sukladno prijedlogu podnositeljice (budući da je u nastavljenom postupku proširila tužbeni zahtjev isticanjem zahtjeva za isplatu razlike plaće) određeno da će se provesti dokaz financijskim vještačenjem radi utvrđenja visine tog potraživanja.

Prvostupanjski sud pozvao je rješenjem od 27. listopada 2016. imenovanog vještaka preuzeti spis predmeta i u roku od 30 dana dostaviti nalaz i mišljenje. To rješenje vještak je zaprimio 4. studenog 2016.

Sudski vještak dostavio je sudu nalaz i mišljenje 24. ožujka 2017., na koji se podnositeljica očitovala 2. svibnja 2017.

Dana 13. prosinca 2017. održano je ročište za glavnu raspravu, te je rješenjem od istoga dana, sudski vještak pozvan u roku od 15 dana dostaviti očitovanje na iznesene primjedbe stranaka.

Sudski vještak zatraženo očitovanje dostavio je 27. travnja 2019.

Ročište zakazano za 20. lipnja 2018. odgođeno je na prijedlog podnositeljice (zbog njezine spriječenosti) te su iduća ročišta održana 4. srpnja 2018. te 25. srpnja 2018., na kojem je zaključena glavna rasprava.

Prvostupanjski sud objavio je 16. kolovoza 2018. i strankama uručio presudu (kojom je tužbeni zahtjev podnositeljice odbijen kao neosnovan).

U povodu žalbi podnositeljice i tuženika, spis je otpremljen drugostupanjskom sudu na odlučivanje 19. listopada 2018.

Županijski sud u Zagrebu odbio je podnesene žalbe stranaka, presudom broj: Gž R-1454/18-3 od 15. listopada 2019., koja je prvostupanjskom sudu dostavljena 31. listopada 2019., kao neosnovane i potvrdio prvostupanjsku presudu.

Protiv drugostupanjske presude podnositeljica je 5. prosinca 2019. podnijela reviziju, u povodu koje se od 20. siječnja 2020. predmet nalazi na rješavanju pred Vrhovnim sudom, gdje se vodi pod brojem Rev-143/2020.

III. MJERODAVNO PRAVO

3. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

3.1. U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud/13 do danas je izmijenjen nekoliko puta:

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/15.)

– Uredbom o dopuni Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/16.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 67/18.).

Odredbe koje se odnose na zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (članci 63. – 70.) nisu mijenjane.

3.2. Pregled pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku u razdoblju od 2002. do 2013. godine (stupanja na snagu ZoSud-a/13) Ustavni sud dao je u odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016. (»Narodne novine« broj 50/16.).

IV. DOPUŠTENOST USTAVNE TUŽBE